

Ooperipäevade "rosin" oli maailma esiettekanne

Ulene maa 26.07.10

Leelo Tungla sulest ja Olav Ehala meloodiatest sündis muusikalilaadne lasteetendus "Käsikivi kosmosest", millel oli Saaremaa ooperipäevadel suur menu. Saarlastest tegid etenduses Siri osatäitjana kaasa Tuuli Rand ja kitarrimängijana Kusti Lemba. Lavastuse autorid kohtusid pärast ka huvilistega, kus kõnelesid oma ühisprojektidest ja elust.

Põhjusi sellenimelise teose jaoks oli mitmeid. Algusest peale oli idee teha lastele mingi tükk kosmosest. Siin on Kaali järv, eelmisel aastal kirjutati pidevalt, et Muhus nähakse taevas tulekera nimega Lökits ning tänavu tuli kolmas uudis, et Sõrve sääres on nähtud ühte kummalist olendit Külminga. See kõik näitab, et Saaremaal ristuvad mingid kosmilised olendid ja mõtted reaalsusega. Võib-olla mängib kosmoseetenduse kajastamises mingit rolli ka saatuse sõrm.

Kas ooper või muusikal?

„Käsikivi kosmosest“ võib nimetada pigem muusikaliks kui ooperiks. „Ma kutsusin seda kogu aeg muusikaliseks lasteetenduseks, aga nüüd pärast esietendust sain aru, et seal on ikka päris ohtralt muusikat ning seda pole häbi nimetada ka muusikaliks,“ arutles Ehala žanrimääratluse üle.

Teost etendasid Otsa kooli noored. „Nad olid väga andekad ning mina jäin esitusega uskumatult rahule,“ vaimustus libreto autor Leelo Tungal. „Kui ma näen suurt annet, läheb mul silm veidi niiskeks, mind valdab tunne, et olen olnud millegi suure ja ilusa juures,“ lisas ta. Olav Ehala tunnustas noori, kes mai lõpu ja juuni alguse eksamiperioodi ajal kaks asja edukalt ühendada suutsid. „Nad käisid proovides ja tegid samaaegselt eksameid,“ kummardus ta osatäitjate ees.

Aarne Mikk lisas, et osatäitjad valiti viisil, et kõik pidid laulma ette ühe Ehala meloodia, nägemaks, kas nad on selle stiiliga tuttavad, ning alles seejärel hakkas ta nende hääleulatustele vastavalt heliloomingut punuma. „Leelo teksti omapära on see, et tal on nii rikkalikud read. Igas reas on mingi väga konkreetne sõnum ja kui Olav paneb sinna mingi tempo või rõhu taha, siis neid tekste reljeefselt välja laulda on raske,“ kommenteeris Mikk esitajate suurt vastutust.

Leelo Tungal hakkas enne luuletama, siis kirjutama

„Tuli välja, et esimesi luuletusi mõtlesin ma välja juba siis, kui ma ei osanud kirjutada. Tagantjärele selgus, et see oli haiku, kolmerealine luuletus, mida ma olevat kümme korda järjest leelutanud. „Päike paistab ja püksid hõõruvad, mina ise magan,“ lausus poetess oma siiani värskelt meeles olevad luuleread. „Pärast hakkasin ma mõtlema igasuguseid lugusid, mida ema mind üles kirjutama sundis. Me olime sellepärast väga tülis, lubasin talle isegi kätte maksta kogu selle kiusamise pärast, kuna pidin neid ju mitu korda ümber kirjutama, sest ei tohtinud jääda mahatõmbamisi ja tindiplekke. See oli suur võitlus,“ lisas ta oiates. „Tänapäeval saaks muidugi selle eest kohtusse kaevata,“ naljatles ta, kuid lisas, et on takkajärgi emale väga tänulik. „Ma pole küll kirjutamisest isu täis saanud, alati on olnud muud elu ka, kas ülikool, lapsed või lapselapsed. Kabineti kirjaniku elu pole ma kahjuks või õnneks elada saanud.“

Olav Ehala esimene noodikeel

„Minu esimesed viisid tekkisid teismeliseeas, kui paljud mu eakaaslased mängid kuskil bändides, ka mina mängisin ansambelis Kristallid, mis oli algselt kitarribänd, kuid kuhu mind kutsuti klahvpille mängima. Ma soovitasin võtta veel juurde puhkpille ja nii sattus sinna näiteks Jaak Joala flööti mängima. Enne bändi olin midagi sepistanud, aga mõtlemata selle peale, et see võiks olla helilooming,“ rääkis ta oma muusikukarjääri algusaastatest. „Siis tuli telekonkurss, millest me osa võtsime ja ka võitsime. Pärast seda anti meie kitarridega bändile tavatu võimalus teha pooletunnine telesaade, kuhu me sepistasime oma kolm esimest kirjutatud laulu. Ega ma siis samuti ei mõelnud, et see on mingi helilooming,“

hoidis Ehala end tagasi ning lisas, et improviseerinud on ta juba väikesest peale.